

Derde Congresdemocraat voor de 36ste ALV op vrijdag 25 en zaterdag 26 november 1983 te Den Haag

Democraten,

In deze Derde Congresdemocraat (DCD-36) vindt u de stukken die betrekking hebben op het tweede onderwerp van dit congres, Vrede en Veiligheid. Wij publiceren de HB-resolutie „Vrede en Veiligheid” en de notitie „Vrede en Veiligheid”. De voorjaars-ALV heeft het Hoofdbestuur opdracht gegeven om een dergelijke notitie samen te stellen. Deze notitie dient als achtergrondinformatie voor de discussie rond de middellange afstandsракetten. Zij geeft de geactualiseerde visie van D'66 op de problematiek van Vrede en Veiligheid. De notitie wordt niet op het Congres behandeld. Besluitvorming vindt alleen plaats over en aan de hand van de HB-resolutie „Vrede en Veiligheid”.

In de vorige congres Democrataat, TCD-36, berichtten wij, dat het besluit over Europese Samenwerking op zijn vroegst gepubliceerd zou kunnen worden in deze, de DCD-36. Dit blijkt inderdaad niet mogelijk te zijn. Zoals ook u in de publiciteit kunt volgen is de discussie nog zo volop aan de gang, dat het voorlopig onmogelijk is een standpunt te bepalen en aan u voor te leggen. Mocht dit bij het verschijnen van de volgende Democrataat (de VCD-36) evenmin mogelijk zijn, dan zullen wij het besluit over de Europese Samenwerking in het Congresboek publiceren. Uiteraard zal deze Resolutie ook dan amendeerbaar zijn.

In de komende weken zult u alle aandacht schenken aan de twee onderwerpen van dit Congres: Europa en Vrede en Veiligheid. In de tijdsplanning, die u hierbij aantreft, wordt herhaald dat Moties en Amendementen uiterlijk maandag 3 oktober om 17.00 uur op het Landelijk Secretariaat aanwezig moeten zijn. Deze datum is zodanig gekozen, dat wij in staat zijn het Congresboek-A twee weken voor het Congres gratis aan u toe te zenden. Dat doen wij alleen, wanneer u ons de bijgaande bon toestuur. Wij wensen u een zeer goede discussie en besluitvorming toe.

Mieke van Wagenberg
Vice-voorzitter organisatie.

GEZOCHT:

Twee leden voor het PEAC.

Informatie bij de voorzitter:
Saskia van der Loo, 055-551152.

Aanmeldingsformulieren aanvragen bij PEAC, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag.

De „Groene” samenwerking

Met het oog op de a.s. Europese verkiezingen in juni '84, zijn er sinds eind '82 een aantal initiatieven genomen van verschillende zijden, om te komen tot een vorm van samenwerking, onder het motto „groen”, tussen een aantal politieke partijen en groeperingen.

Het spits werd in deze afgebeten door de Gaay Fortman jr., die het Groen Platform oprichtte, teneinde langs deze weg te komen tot de vorming van een „Groene Lijst” voor genoemde Europese verkiezingen. Een eerste proef van een „programma” voor een dergelijke lijst werd geleverd onder de titel „Groen Manifest”.

Het duurde niet lang daarna, of in kringen van de PPR, PSP en CPN werd besloten een Groen Beraad in te richten, ten einde aldus te komen tot een klein-linkse lijst, waaraan „op zijn minst” de PSP, CPN, PPR en EVP „en bij voorkeur ook D'66” moeten deelnemen. In mei l.l. werd een „programma van hoofdpunten” voor dat bereid opgesteld.

D'66 werd door beide initiatiefgroepen benaderd voor nader overleg, en werd met name gevraagd de genoemde programmatische gegevens nader te onderzoeken om aldus na te gaan of enigerlei vorm van samenwerking mogelijk zou blijken.

Tijdens de voorjaars-ALV van D'66 op 6 en 7 mei 1983 werd besloten dat D'66 aan de Europese verkiezingen

zal deelnemen. Ten aanzien van de groene variant(en) werd vastgesteld dat daaromtrent eerst op de najaars-ALV definitief uitspraak zou worden gedaan, niet nadat eerst een grondige inhoudelijke toetsing van de voorgedragen programmatische gegevens zou hebben plaatsgevonden door het Hoofdbestuur. Daarbij zou het concept Europese Programma mede als richtsnoer kunnen gelden.

Naar aanleiding van deze besluiten heeft het Hoofdbestuur dan ook de betrokken instanties van de partij, met name de relevante SWB-werkgroepen, verzocht hun standpunt terzake voor te bereiden op grond van de verkregen gegevens.

Deze bestudering is op het moment van verschijnen van deze Democrataat nog niet afgerond, mede omdat alsnog rekening moet worden gehouden met een aantal nieuwe gegevens, die onder meer D'66 werden toegezonden van de zijde van het bestuur van de PPR. Deze laatste instantie immers heeft, kort voor het zomerreces een aantal voorstellen gelanceerd, om te komen tot een „vernieuwingspoging” in verband met de Europese verkiezingen, waaraan naast de PPR, de PSP, de CPN en de EVP, ook andere progressieve groepen en partijen zouden kunnen deelnemen, om alsnog te komen tot een „groen-radicaal fractie” in het Europees Parlement.

Deze laatste voorstellen, die niet alleen betrekking hebben op programma-vaststelling, maar evenzeer op onder meer de samenstelling van de

kandidatenlijst, worden thans nog door het Hoofdbestuur en de betrokken werkgroepen onderzocht. Het is niet uitgesloten, dat in het kader van dat onderzoek, nog nadere uitleg van de zijde van de PPR nodig zal blijken. In dit verband zal bijvoorbeeld met name aandacht moeten worden geschonken aan het feit, dat enige der beoogde partners, PSP en CPN, reeds hebben laten weten D'66 van samenwerking in dit kader uit te sluiten.

Het ligt in de bedoeling van het Hoofdbestuur op korte termijn met betrekking tot de Groene Samenwerking, in welke vorm dat ook, tot conclusies te komen. Vervolgens zal de ALV van november a.s. om een oordeel worden gevraagd, door middel van een uitspraak op grond van een Hoofdbestuurs-resolutie, die in de volgende Democrataat zal worden gepubliceerd.

Nico Wegter
secretaris
buitenland

Partijstandpunt of individuele mening?

Inleiding

De laatste tijd komt het regelmatig voor dat D'66-ers (al dan niet uit eigen beweging) artikelen of brieven publiceren in de landelijke media. De gang van zaken rond dergelijke publicaties geeft het Hoofdbestuur aanleiding tot bezorgdheid, met name waar het gaat om de relatie tussen deze publicaties en het partijstandpunt.

Uitgangspunt

Iedereen, dus ook ieder lid van D'66, geniet het grondrecht van vrije meningsuiting. Het Hoofdbestuur is bijzonder verheugd over het feit dat een aantal van onze partijgenoten via de media proberen discussies aan te gaan.

Uit een oogpunt van algemene D'66-publiciteit is het zelfs zeer wenselijk, dat dit vaker gebeurt.

Evenzeer onderschrijft het Hoofdbestuur het recht van een ieder om te willen reageren op diverse publicaties, waar hij of zij het niet mee eens is, bijvoorbeeld omdat er onwaarheden over D'66 in worden vermeld.

In het bijzonder de regio-HB-leden volgen hun regionale pers kritisch en zullen, zodra daar aanleiding toe is, reageren, bijvoorbeeld door ingezonden brieven. Opiniëpagina's in kranten zijn doorgaans en zeer goede manier om wat – genuanceerdere D'66-standpunten naar buiten te brengen. Vanzelfsprekend doelen wij hier op

Tijdsplanning voorbereiding ALV 25 en 26 november 1983

rond 9 september '83:

- verschijning DCD-36 met:
  - HB-resolutie Vrede en Veiligheid
  - Kandidaten Eur. Parlement en stembiljetten

3 oktober '83:

Sluitingsdatum indienen amendementen en moties

rond 8 november '83:

- verschijnen Democrataat-6, VCD-36
- verschijnen congresboek-A met
  - alle moties en amendementen
  - begroting 1984
  - actuele politieke moties, voorzover aanwezig op het landelijk secretariaat
  - gegevens van kandidaten voor commissies en besturen

23 november '83, 20.00 uur:

sluitingsuur indienen actuele moties

25 november '83, 20.00 uur:

aanvang ALV-36 in Amicitia, Westeinde te Den Haag.

zaken van algemene politieke strekking.

Beperkingen

Als reglementaire „bewaker” van de eenheid en continuïteit van de partij, heeft het Hoofdbestuur ervoor te zorgen dat er een zekere lijn ontstaat in alles wat door D'66-leden wordt gepubliceerd via de media. Die verantwoordelijkheid is geenszins in strijd met de hiervoor gegeven uitgangspunten, de beperkingen waar we over spreken hebben betrekking op het eigen karakter van de media en van een politieke partij. Wie iets schrijft en vervolgens in de ondertekening iets

vermeldt waarin D'66 voorkomt (lid van, (oud)bestuurslid van, lid SWB-werkgroep enz.) kan erop rekenen dat het ruime merendeel van de lezers het geschrevene met de partij D'66 identificeert.

De praktijk van de laatste weken illustreert dit.

Natuurlijk is het vaak ook de bedoeling dat die identificatie plaatsvindt, nl. wanneer D'66-ers vanuit hun mandaat als gekozen bestuurders reageren op zaken die de partij D'66 betreffen.

Met andere woorden: niet ieder lid kan de partij vertegenwoordigen en alleen gekozen bestuurders kunnen

verantwoordelijk zijn voor met D'66 geïdentificeerde berichten.

Conclusie

Wanneer een individueel lid zich tot de media wil wenden en de kans daarbij bestaat dat zijn/haar publicatie aanleiding geeft tot verarring over het partijstandpunt, dan is het – uit politiek oogpunt – noodzakelijk dat dit lid vóór publicatie contact opneemt met de partijvoorlichter, een lid van het Dagelijks Bestuur of de Tweede-Kamerfractie.

Alleen zo kan D'66 maximaal gebruik maken van de haar geboden ruimte in de media.

Het Hoofdbestuur doet een zeer klemmend beroep op alle leden om zich aan deze gang van zaken te houden.

Voor vragen en/of opmerkingen kan een ieder zich uiteraard tot het Hoofdbestuur wenden.

Het Hoofdbestuur

KANDIDATEN GEVRAAGD VOOR FUNKTIES IN HET DAGELIJKS BESTUUR

In de vorige Democraat kondigden wij aan dat voor verschillende leden van het Dagelijks Bestuur in november de eerste bestuurstermijn van twee jaar afloopt.

Dit is het geval voor:

De vice-voorzitter politiek
De secretaris politiek

De huidige functionarissen:

Bob van de Bos, vice-voorzitter politiek en Michiel ten Brink, secretaris politiek stellen zich opnieuw verkiesbaar.

Kandidaten, die belangstelling hebben voor deze functie kunnen inlichtingen inwinnen bij de huidige functionarissen of bij de partijvoorzitter, Jacob Kohnstamm.

Secretaris Buitenland

De huidige secretaris Buitenland, Nico Wegter, legt op het najaarscongres zijn functie neer. Daardoor ontstaat de vakature voor Secretaris Buitenland.

Leden die belangstelling voor deze functie hebben, kunnen inlichtingen inwinnen bij Nico Wegter of bij de voorzitter Jacob Kohnstamm.

Vice-voorzitter organisatie

De huidige vice-voorzitter organisatie, Mieke van Wagenberg, legt tijdens het najaarscongres haar functie neer. Daardoor ontstaat de vakature voor vice-voorzitter organisatie.

Leden, die belangstelling hebben voor deze functie kunnen inlichtingen inwinnen bij Mieke van Wagenberg of bij Michiel ten Brink.

Tweede Penningmeester

De huidige tweede penningmeester, Ewout Cassée, zal zich op het najaarscongres kandidaat stellen voor de functie van vice-voorzitter organisatie. Dat betekent dat hij zijn functie als tweede penningmeester neerlegt, waardoor deze functie vakant komt.

Leden met belangstelling voor deze functie kunnen inlichtingen inwinnen bij Ewout Cassée, of de eerste penningmeester Peter Fonkert.

Belangstellenden die inlichtingen willen over bovengenoemde functies kunnen de telefoonnummers van de genoemde D'66-leden bij het Landelijk Secretariaat opvragen.

Kandidaatstellingsformulieren zijn verkrijgbaar op het Landelijk Secretariaat in Den Haag.

KANDIDATEN GEVRAAGD VOOR VASTE COMMISSIES

In de Landelijke Verkiezingscommissie, de Rapportagecommissie en de Geschillencommissie zijn vakatures ontstaan, die op de najaars-ALV zullen moeten worden opgevuld.

Inlichtingen over de verschillende vakatures kunt u verkrijgen bij de vice-voorzitter organisatie, Mieke van Wagenberg.

Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij het landelijk secretariaat, tel. 070-858303.

D'66 nader aangeduid Symposium op zaterdag 22 oktober te Hilversum

„De Algemene Ledenvergadering van D'66 in vergadering bijeen te Zutphen op 7 mei 1983 (...) draagt het hoofdbestuur op (...) deze nota (bedoeld is het discussiestuk ter begeleiding van het denkproces rond een mogelijke nadere aanduiding van D'66, geschreven door Jan Veldhuizen en gepubliceerd in Democraat, jaargang 16, nr. 4 juli '83) – met eventuele andere inbrengen (zie dit nummer van Democraat, pag. 3 e.v.) – in de periode van september tot december a.s. in discussie te geven binnen de partij, waarna op het voorjaarscongres van D'66 in 1984 de definitieve besluitvorming kan plaatsvinden, en gaat over tot de orde van de dag.”

Om uitvoering te geven aan bovenstaande motie 1419A, aangenomen door het jongste congres, werden nota én commentaren in Democraat gepubliceerd. Het Hoofdbestuur dringt er op aan dat deze teksten onderwerp van discussie zullen zijn in uw afdelings- en regiovergaderingen.

Ter ondersteuning van deze discussie vindt op zaterdag 22 oktober a.s. te Hilversum een symposium plaats. Alle informatie daarover vindt u hieronder. Het Hoofdbestuur nodigt alle belangstellenden, maar vooral zij die de plaatselijke en/of regionale discussie over dit onderwerp organiseren, c.q. willen bevorderen, uit om aan dit symposium deel te nemen.

Namens het Hoofdbestuur, Martien van Dedem-van der Does

Symposium „D'66 nader aangeduid”

op zaterdag 22 oktober 1983
van 10.30 uur tot ± 15.30 uur
in Hotel-Café-Restaurant „Hof van Holland”,
Kerkbrink 1 te Hilversum (tel. 035 - 46141)

Van iedere bezoeker wordt f 2,50 als deelname in de kosten gevraagd

Agenda van het symposium „D'66 nader aangeduid”:

10.30 - 11.00 uur Ontvangst, koffie, kennismaking

11.00 - 12.30 uur Vier korte inleidingen uit diverse invalshoeken over de identiteit van de partij.

1. **M. D. Bogaarts**, medewerker van het instituut voor parlementaire geschiedenis te Nijmegen.

2. **J. P. A. Gruijters**, oprichter van de partij, oud-minister en thans burgemeester van Lelystad.

3. **H. A. F. M. O. van Mierlo**, oprichter en eerste voorzitter van de partij, oud-minister en thans lid van de Eerste Kamerfractie van D'66.

4. **J. Glastra van Loon**, oud-staatssecretaris, gewezen partijvoorzitter en thans lid van de Eerste Kamerfractie van D'66.

Direct na elke inleiding is er enkele minuten gelegenheid om nadere toelichting of verduidelijking op het gesprokene te vragen. Nog geen discussie.

12.30 - 13.30 uur Lunch

13.30 - 15.00 uur Forumdiscussie, onder leiding van **Wim Dik**. Leden van het forum zijn onder meer de vier inleiders, **Jan Veldhuizen**, de opsteller van het discussiestuk, **Marga Goudriaan** en **Hans van Oerle**.

15.00 - 15.15 uur Woord ter afsluiting door **M. B. Engwirda**, voorzitter van de Tweede Kamerfractie van D'66.

NB. Alle genoemde sprekers zijn benaderd, zij hebben nog niet allen kunnen toezeggen.